

Lớp Phật Pháp Buddhaddhamma
Môn học: TƯƠNG ƯNG BỘ – SAMYUTTANIKĀYA

Bài học ngày 24.8.2021

CÓ MỘT LỰC ĐẨY LỚN TRONG MỖI CHÚNG SANH
Kinh Tâm (Cittasuttam)

CHƯƠNG I. TƯƠNG ƯNG CHƯ THIÊN, PHẨM THẮNG (S.i, 39)

Tâm là động lực quan trọng của cuộc sống. Từ đó có phiền não, tạo thành nghiệp, duyên, tạo thành sự tập khởi toàn bộ khổ uẩn. Chính do điểm này khi nói về sự chuyển hoá của đời sống Đức Phật nhấn mạnh sự chuyển hoá nội tâm. Ảnh hưởng của tâm ở đây nói theo bình diện rộng và phải hiểu thật điều được nói bằng cái nhìn rộng lớn. Lấy thí dụ như người ta nói thị trường chứng khoán là do kinh tế nhưng cũng không phải sai lầm khi nói rằng cổ phiếu lên xuống là do tâm tư phản ứng của con người đối với tất cả những sự kiện xảy ra hằng ngày trên thế giới.

Kinh Văn

[Vị Thiên]

**“Kenassu nīyati loko, kenassu parikassati;
Kissassu ekadhammassa, sabbeva vasamanvagū”ti.**

*-- Vật gì dắt dẫn đời?
Vật gì tự nào hại?
Và có một pháp nào,
Mọi vật đều tùy thuộc?*

[Đức Phật]

**“Cittena nīyati loko, cittena parikassati;
Cittassa ekadhammassa, sabbeva vasamanvagū”ti.**

-- Chính tâm dắt dẫn đời,
Chính tâm tự não hại,
Chính tâm là một pháp,
Mọi vật đều tùy thuộc.

Bản hiệu đính:

[Vị Thiên]

-- Đời dẫn dắt bởi gì?
Bị lôi kéo bởi chi?
Cái gì riêng chính nó,
Lại chi phối tất cả?

[Đức Phật]

-- Đời dẫn dắt bởi tâm,
Bị lôi kéo bởi tâm,
Chính tâm riêng tự nó,
Lại chi phối tất cả.

Thích văn

citta = tâm
nīyati = dẫn dắt
loka = thế gian
parikassati = lôi kéo đi nơi này, nơi khác

Thích nghĩa

Thế gian theo Phật Pháp bao gồm người, cõi, nghiệp. Cả ba đều khởi nguồn từ tâm thiện hay tâm bất thiện nên có sự dị biệt. Ở đây tâm đóng vai trò ảnh hưởng không phải một cõi mà cả tam giới; không phải chỉ một kiếp mà cả giòng sanh tử. Ngay sự giác ngộ giải thoát cũng y cứ trên cơ sở tâm ý.

Dịch giả: Hoà Thượng Thích Minh Châu
Biên soạn Giáo trình: Tỳ kheo Giác Đăng

-ooOoo-

2. Cittasuttaṃ [Mūla]

62. “Kenassu nīyati loko, kenassu parikassati;
Kissassu ekadhammassa, sabbeva vasamanvagū”’ti.
“Cittena nīyati loko, cittena parikassati;
Cittassa ekadhammassa, sabbeva vasamanvagū”’ti.

2-3. Cittasuttādivaṇṇanā [Aṭṭhakathā]

62. Dutiye **sabbeva vasamanvagū**ti ye cittassa vasaṃ gacchanti, tesameva anavasesapariyādānametaṃ. Dutiyaṃ.